

Sygn. akt III K 112/18

WYROK ŁĄCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 października 2018r.

Sąd Okręgowy w Białymstoku, III Wydział Karny, w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Sądu Okręgowego Wiesław Żywolewski

Protokolant: Dominika Zaborowska

przy udziale Prokuratora Doroty Antychowicz

po rozpoznaniu dnia 22.10.2018r. w Białymstoku

w sprawie o wydanie wyroku łącznego wobec:

R. T. syna K. i K. z d. C., urodzonego (...) w Ł.,

skazanego prawomocnymi wyrokami:

1. Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa w Łodzi z dnia 14 stycznia 2015r. w sprawie sygn. akt **IV K 335/14** za czyn. popełniony w dniu 19/20.10.2013r. z art. 158 § 1 kk w zw. z art. 57a § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk na karę 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności. Na mocy art. 69 § 1 i 2, art. 70 § 1 pkt. 1 kk wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności warunkowo zawieszono na okres próby wynoszący 5 (pięć) lat; orzeczono wobec skazanego nawiązkę na w kwocie 1.000 zł na rzecz pokrzywdzonego.

Postanowieniem z dnia 27.02.2018r. Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa w Łodzi doszło do zarządzenia wobec skazanego wykonanie orzeczonej powyższym wyrokiem kary 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności.

2. Sądu Okręgowego w Białymstoku z dnia 31 maja 2017r. w sprawie sygn. akt **III K 122/16** za czyny:

Z pkt. I popełniony w okresie od 10.09.2015 r. do 01.10.2015 r. z art. 258 § 1 k.k. na karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;

- z pkt. II popełnionego 10.09.2015 r. z art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 227 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., a ponadto czyny z pkt. XIV, XV, XVII, XVIII, XIX, XX, XXI z art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 227 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., art. 13 § 1 k.k. w zw. art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 227 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. skazany, zaś na mocy art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. wymierzono mu karę 5 (pięciu) lat pozbawienia wolności;

- z pkt. XXII popełniony w dniu 22.10.2015 r. na mocy art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii na karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;

Na mocy art. 91 § 2 k.k., art. 85 § 1 i 2 k.k., art. 86 § 1 k.k. wymierzono R. T. karę 5 (pięciu) lat i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności; Na mocy art. 63 § 1 k.k. na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zalicza skazanemu okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od dnia 22 października 2015 r. godz. 6.05 do dnia 31 maja 2017 r.;

Na mocy art. 46 § 1 k.k. orzeczono wobec oskarżonego R. T. obowiązek naprawienia szkody w części poprzez wpłacenie na rzecz:

- 1/ W. Z. kwoty 15.000 zł (piętnaście tysięcy złotych),
- 2/ A. F. kwoty 19.210 zł (dziewiętnaście tysięcy dwieście dziesięć złotych),
- 3/ M. Ż. kwoty 24.000 zł (dwadzieścia cztery tysiące złotych),
- 4/ J. P. kwoty 14.446 zł (czternaście tysięcy czterysta czterdzieści sześć złotych),
- 5/ J. G. kwoty 3.750 zł (trzy tysiące siedemset pięćdziesiąt złotych),
- 6/ L. K. kwoty 9.500 zł (dziewięć tysięcy pięćset złotych); orzeczono o opłacie i kosztach sądowych.

Orzeka:

I. Na podstawie art. 91 § 2 kk, art. 86 § 1 i 4 k.k. łączy skazanemu **R. T.**

- karę pozbawienia wolności orzeczoną wyrokiem w sprawie o sygn. **IV K 335/14** Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa w Łodzi w wymiarze 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności,

- karę łączną pozbawienia wolności orzeczoną wyrokiem w sprawie o sygn. **III K 122/16** Sądu Okręgowego w Białymstoku w wymiarze 5 (pięciu) lat i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności i orzeka wobec skazanego karę łączną w wymiarze **7 (siedmiu) lat** pozbawienia wolności.

II. Na mocy art. 577 k.p.k. na poczet orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności zalicza skazanemu okresy odbytych kar w sprawach podlegających łączeniu.

III. W pozostałym zakresie wyroki jednostkowe w sprawach podlegających łączeniu pozostawia do odrębnego wykonania.

IV. Zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. P. kwotę 147,60 zł (sto czterdzieści siedem złotych 60/100), w tym uwzględniono kwotę 27,60 zł (dwadzieścia siedem złotych 60/100) tytułem 23 % podatku VAT, tytułem zwrotu kosztów obrony z urzędu skazanego.

V. Zwalnia skazanego od ponoszenia kosztów sądowych i obciąża nimi Skarb Państwa.

SSO Wiesław Żywolewski

Sygn. akt III K 112/18

UZASADNIENIE

R. T. został skazany prawomocnymi wyrokami:

- Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa w Łodzi z **dnia 14 stycznia 2015r.** w sprawie sygn. akt **IV K 335/14** za czyn. popełniony w dniu 19/20.10.2013r. z art. 158 § 1 kk w zw. z art. 57a § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk na karę 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności. Na mocy art. 69 § 1 i 2, art. 70 § 1 pkt. 1 kk wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności warunkowo zawieszono na okres próby wynoszący 5 (pięć) lat; orzeczono wobec skazanego nawiązkę na w kwocie 1.000 zł na rzecz pokrzywdzonego.

Postanowieniem z dnia 27.02.2018r. Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa w Łodzi doszło do zarządzenia wobec skazanego wykonanie orzeczonej powyższym wyrokiem kary 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności.

- Sądu Okręgowego w Białymstoku z **dnia 31 maja 2017r.** w sprawie sygn. akt **III K 122/16** za czyny:

- z pkt. I popełniony w okresie od 10.09.2015 r. do 01.10.2015 r. z art. 258 § 1 k.k. na karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;

- z pkt. II popełnionego 10.09.2015 r. z art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 227 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., a ponadto czyny z pkt. XIV, XV, XVII, XVIII, XIX, XX, XXI z art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 227 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., art. 13 § 1 k.k. w zw. art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 227 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. skazany, zaś na mocy art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. wymierzono mu karę 5 (pięciu) lat pozbawienia wolności;

- z pkt. XXII popełniony w dniu 22.10.2015 r. na mocy art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii na karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;

Na mocy art. 91 § 2 k.k., art. 85 § 1 i 2 k.k., art. 86 § 1 k.k. wymierzono R. T. karę 5 (pięciu) lat i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności; Na mocy art. 63 § 1 k.k. na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zalicza skazanemu okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od dnia 22 października 2015 r. godz. 6.05 do dnia 31 maja 2017 r.;

Na mocy art. 46 § 1 k.k. orzeczono wobec oskarżonego R. T. obowiązek naprawienia szkody w części poprzez wpłacenie na rzecz:

1/ W. Z. kwoty 15.000 zł (piętnaście tysięcy złotych),

2/ A. F. kwoty 19.210 zł (dziewiętnaście tysięcy dwieście dziesięć złotych),

3/ M. Ż. kwoty 24.000 zł (dwadzieścia cztery tysiące złotych),

4/ J. P. kwoty 14.446 zł (czternaście tysięcy czterysta czterdzieści sześć złotych),

5/ J. G. kwoty 3.750 zł (trzy tysiące siedemset pięćdziesiąt złotych),

6/ L. K. kwoty 9.500 zł (dziewięć tysięcy pięćset złotych); orzeczono o opłacie i kosztach sądowych.

Sąd zważył, co następuje:

W dniu 19 lipca 2018r. dyrekcja Aresztu Śledczego w Ł. złożyła pismo inicjujące postępowanie o rozważenie wydania wyroku łącznego wobec R. T..

Następnie w dniu 30 lipca 2018r. wniosek o wydanie wyroku łącznego złożył skazany R. T. wnosząc o objęcie karą łączną dwóch wyroków w dwóch sprawach: o sygn. **III K 122/16** Sądu Okręgowego w Białymstoku w wymiarze 5 (pięciu) lat i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności oraz o sygn. **IV K 335/14** Sądu Rejonowego dla Łodzi – Władzowa w Łodzi w wymiarze 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności.

W niniejszej sprawie o wydanie wyroku łącznego Sąd Okręgowy w Białymstoku zgodnie z treścią wniosku skazanego, analizował dwa wskazane powyżej wyroki jednostkowe dot. R. T.. Sąd nie objął postępowaniem o wydanie wyroku łącznego innych wcześniejszych wyroków jednostkowych dotyczących skazanego. Sąd miał przy tym na uwadze, że wobec skazanego doszło do wydania wyroku łącznego przez Sąd Rejonowy dla Łodzi – Władzowa z dnia 15.09.2011r. w sprawie sygn. III K 346/11.

W pierwszej kolejności należało rozważyć zastosowanie właściwej ustawy materialnej – kodeksu karnego, według której należy orzekać w sprawie. Zgodnie z art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2015.396) - która weszła w życie 1 lipca 2015 r. - przepisów rozdziału IX Kodeksu karnego w brzmieniu nadanym tą ustawą nie stosuje się do kar prawomocnie orzeczonych przed dniem wejścia w życie ustawy, chyba, że zachodzi potrzeba orzeczenia kary łącznej w związku z prawomocnym skazaniem po

dniu wejścia w życie ustawy. Sąd podziela przy tym pogląd przedstawiony przez prof. dr hab. Jarosława Majewskiego w publikacji pt. "Kodeks karny. Komentarz do zmian 2015" (opublikowany: LEX, 2015), w którym autor wskazuje, iż w myśl art. 19 ust. 1 in fine noweli z dnia 20 lutego 2015 r. przepisy rozdziału IX w nowym brzmieniu mogą znaleźć zastosowanie do kar prawomocnie orzeczonych przed 1 lipca 2015 r. tylko wtedy, gdy „zachodzi potrzeba” orzeczenia kary łącznej w związku z prawomocnym skazaniem po tym dniu. Oceny, czy zachodzi potrzeba, o której mowa, należy naturalnie dokonywać według przepisów rozdziału IX w nowym brzmieniu.

R. T. został skazany wyrokiem Sądu Okręgowego w Białymstoku z dnia 31.05.2017r. za czyn popełniony w okresie od 10.09.2015 r. do 01.10.2015 r. i w dniu 22.10.2015 r. została więc spełniona przesłanka pozytywna pozwalająca na stosowanie nowych przepisów. Do sytuacji będącej przedmiotem postępowania nie odnosi się natomiast przesłanka negatywna, wyartykułowana w art. 85 § 3 k.k. W drugiej sprawie prowadzonej przez Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi wyrok zapadł w dniu 14 stycznia 2015r. (sygn. akt IV K 335/14) tj. przed 1.07.2015 r. za czyn popełniony 19/20.10.2013r. Zatem nie było możliwe zastosowanie przepisów dotyczących kary łącznej w pierwotnym brzmieniu, gdyż wyrok w tej drugiej sprawie zapadł przed popełnieniem czynów w pierwszej wskazanej sprawie. W myśl art. 85 k.k., w brzmieniu sprzed 1 lipca 2015 roku, Sąd wymierza karę łączną, jeżeli sprawca popełnił dwa lub więcej przestępstw zanim zapadł pierwszy, chociażby nieprawomocny wyrok skazujący za którekolwiek z tych przestępstw i wymierzono za nie kary tego samego rodzaju. Zatem jedyna możliwość orzeczenia wyroku łącznego w sposób dla skazanego korzystny rysuje się przy zastosowaniu ustawy karnej aktualnie obowiązującej.

Zgodnie z brzmieniem aktualnego unormowania - art. 85 § 1 k.k. jeżeli sprawca popełnił dwa lub więcej przestępstw i wymierzono za nie kary tego samego rodzaju albo inne podlegające łączeniu, należy orzec karę łączną. Zgodnie z § 2 jej podstawę stanowią mogą tylko kary wymierzone i podlegające wykonaniu w całości lub w części lub kary łączne za przestępstwa, o których mowa w § 1. Przy stosowaniu obecnie obowiązującego uregulowania art. 85 k.k. łączeniu podlegają wskazane powyżej dwa wyroki, podlegające aktualnemu wykonaniu wobec skazanego w sprawach o sygn. III K 122/16 i IV K 335/14. Tego też domagał się skazany w swoim wniosku.

Wymiar kary pozbawienia wolności, jaka mogła być orzeczona wyrokiem łącznym określa art. 86 k.k. Możliwym zatem było orzeczenie kary łącznej w wymiarze nie niższym niż najsurowsza z orzeczonych kar (granica dolna), ale nie wyższym niż suma kar (granica górna). Ta ostatnia korygowana jest górnymi granicami dla danego rodzaju kary. Stosownie do treści art. 91 § 2 kk jeżeli sprawca w warunkach określonych w art. 85 kk popełnia (...) ciąg przestępstw oraz inne przestępstwo, Sąd orzeka karę łączną, stosując odpowiednio przepisy tego rozdziału. Taka sytuacja ma miejsce w analizowanym przypadku.

Zgodnie z art. 85a k.k. orzekając karę łączną, Sąd bierze pod uwagę przede wszystkim cele zapobiegawcze i wychowawcze, które kara ma osiągnąć w stosunku do skazanego, a także potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa. Przepis ten określa tzw. ogólne dyrektywy wymiaru kary łącznej, a mianowicie dyrektywy prewencji indywidualnej (szczególnej) oraz dyrektywy prewencji generalnej (ogólnej).

W odniesieniu do skazanego R. T. istotnym czynnikiem prognostycznym przemawiającym za orzeczeniem kary łącznej surowszej niż wynikałoby to z dyrektywy absorpcji jest dotychczasowa przestępcza działalność. Sąd miał zatem na uwadze dotychczasowy sposób jego życia i dotychczasową karalność sądową (k. 23), dość znaczny odstęp czasowy między przestępstwami, ilość przestępnych zachowań (w sprawie III K 122/16). Rozpatrywane przestępstwa w opisanych wyrokach popełnione były w dość długim odcinku czasowym. Popełnione przez oskarżonego po wydaniu wyroku w sprawie IV K 335/14 kolejne czyny wskazane w sprawie o sygn. III K 122/16 świadczy o lekceważeniu zapadłego wyroku, braku refleksji i wysokiej demoralizacji skazanego. Przy ustalaniu wysokości kary łącznej znaczenie mają m. in. elementy, składające się na związek przedmiotowy i podmiotowy zbiegających się realnie przestępstw. Im związek ten jest ściślejszy, tym bardziej przeważa absorbowanie poszczególnych kar, im luźniejszy - ich kumulacja, to jest sumowanie. Należy zwrócić uwagę, że związek przedmiotowy zbiegających się realnie przestępstw ocenia się według tożsamości lub podobieństwa dóbr naruszonych poszczególnymi przestępstwami oraz na podstawie zwartości czasowej i miejscowej ich popełnienia. Związek podmiotowy rozumie się jako podobieństwo rodzaju winy i zamiarów (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z 14 marca 2007 roku o sygn. II AKa 44/07, KZS 2007/4/27).

Przestępstwa, objęte karą łączną zostały popełnione przez niego godziły w różne dobra prawne: zdrowie i życie (art. 158 § 1 kk - w sprawie IV K 335/14) i mienie – w zakresie oszustw (w sprawie III K 122/16). Powyższe nie może stanowić więc argumentu uzasadniającego stosowanie przy wymierzaniu kary łącznej zasady absorpcji, a przemawia za stosowaniem zasady kumulacji.

Na wymiar kary łącznej niewątpliwie wpływ natomiast ma również proces resocjalizacji skazanego, który jak wynika z opinii uzyskanej z Aresztu Śledczego w Ł. (k. 32) przebiega praktycznie wzorowo. Skazany był wielokrotnie nagradzany, nie był zaś nigdy ukarany dyscyplinarnie. Deklaruje przynależność do podkultury przestępczej, nie pełni znaczącej roli w jej szeregach i nigdy nie odnotowano żadnych negatywnych zachowań na tle podkulturowym. W stosunku do przełożonych jest zawsze regulaminowy, taktowny i zdyscyplinowany. Skazany uczestniczył w programie resocjalizacyjnym. Jest on zatrudniony w placówce nieodpłatnie jako porządkowy i ze swoich obowiązków wywiązuje się w sposób sumienny i z zaangażowaniem. Biorąc pod uwagę całokształt przedstawionej opinii o skazanym, zachowanie skazanego w warunkach izolacji należy ocenić bardzo pozytywnie. Sąd wziął pod uwagę okoliczności wynikające z treści opinii i fakt, że skazany wyjątkowo poprawnie zachowuje się w warunkach zakładu karnego. Należy jednak zaznaczyć, że te oceniane pozytywnie okoliczności na można ocenić na tyle istotnie wobec okoliczności podmiotowo – przedmiotowych dot. popełnianych przez skazanego przestępstw, aby zdecydowały one o zastosowaniu zasady wymiary kary łącznej bliższej pełnej absorpcji.

Przenosząc wszystkie wskazane wyżej kryteria, w tym przede wszystkim wyszczególnione w art. 85 a k.k., odpowiednią i sprawiedliwą jest kara łączna pozbawienia wolności w wymiarze wskazanym w treści wyroku łącznego. Przy ustalaniu tego wymiaru Sąd zastosował metodę mieszaną – asperacji. Metoda ta jest niejako rozwiązaniem pośrednim, łączącym w sobie elementy dwóch innych reguł: absorpcji i kumulacji. Jest to metoda preferowana zarówno na gruncie doktryny, jak też orzecznictwa, zaś pozostałe metody dają się zastosować jedynie w wyjątkowych sytuacjach. Zastosowana reguła wymiaru kary łącznej pozwala uniknąć konsekwencji w postaci kumulacji dolegliwości wynikającej z orzeczonych kar, a tym samym naruszenia zasady racjonalności wymiaru kary i zasady humanitaryzmu stosowania kar i środków karnych, do czego prowadzi oparcie wymiaru kary łącznej na dyrektywie kumulacji. Z drugiej strony wybrana przez Sąd metoda pozwala również uniknąć nieuzasadnionego premiowania sprawcy popełniającego wiele przestępstw, do czego prowadzi zasada absorpcji oznaczająca w istocie wymiar kary za jedno z pozostających w zbiegu przestępstw oraz praktyczną bezkarność w zakresie pozostałych. Argumentacja podniesiona już wyżej, w zakresie relacji czasowych przestępstw wskazanych w wyrokach, ich odmienności w zakresie podobieństwa, dóbr naruszonych, czy też faktu skazania w warunkach ciągu przestępstw z art. 91 § 1 kk, w ocenie Sądu, uzasadniają zastosowanie zasady mieszanej z przewagą w kierunku kumulacji kar. Nie bez znaczenia przy tym jest kompleksowa ocena dotychczasowego sposobu życia przez skazanego, który był już wielokrotnie karany za przestępstwa głównie przeciwko mieniu i z użyciem przemocy (wyroki wydawane w trzech sprawach w latach 2000, 2006, 2008). Odbywał on już wcześniej kary pozbawienia wolności, lecz najwyraźniej nie łączyła się z tym refleksja po stronie skazanego, skoro wracał on na drogę przestępczej działalności.

Na mocy art. 577 k.p.k. na poczet orzeczonej w punkcie I kary łącznej pozbawienia wolności należało zaliczyć skazanemu okresy odbytych kar w sprawach podlegających łączeniu.

O kosztach obrońcy z urzędu orzeczono na podstawie § 17 ust. 5, § 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U. z 2015 r. poz. 1801), uznając, iż zasądzona kwota jest adekwatna do nakładu pracy.

W oparciu o art. 624 § 1 k.p.k. Sąd zwolnił skazanego od kosztów sądowych związanych z wydaniem wyroku łącznego, uznając, iż jego aktualna sytuacja związana z pozbawieniem wolności, sytuacja rodzinna i materialna uniemożliwi mu ich uiszczenie.

SSO Wiesław Żywolewski